

**COLLECTIO
MONUMENTORUM,
RERUMQUE MAXIME INSIGNIUM,
BELGII FÆDERATI;**

E TEMPL. ET LOCIS PUB. URBIUM ET ACADEM.

**A Primordiis Reipub. hucusque deducta,
Qualis nunquam antehac divulgata:**

Exhibens

**MONUMENTA MULTA GLORIOSISSIMA,
LÆSÆ LIBERTATIS, AT FORTISSIME ASSERTÆ;**

Et in ejusdem Assertionem,

VICTORIARUM AC TRIUMPHORUM;

Ut &

**IMPERATORUM, ET ARCHITHALASSOR.
HEROUMQUE ALIORUM, BEATÆ MEMORIÆ,
PATR. LIBERTATIS RESTITUTOR. ET TUTORUM:**

Nec non Alia, Virorum

**Quavis Honoris specie Eminentissimorum,
Tam Indigenarum quam Exterorum;**

**Multasque Historias Monumenta Illustrantes,
Casus Extraordinarios, & Res Curiosas.**

Carmina & cetera Belgica Latine reddita.

PER PHILELEUTHERUM TIMARETEN.

PARS PRIMA.

Usum libri Prefatio edisserit.

AMSTELODAMI.

Apud Viduam JOSEPHI BROUNING,
Ad Januam Bursæ Borealem.
M. DC. LXXXIV.

4. PULVILLOS, AREOLASVE NE CON-
CATO, TRANSILITOVE.

5. NIHIL INVITO PRÆFECTO ATTENTATO.

IN AMBULACRO HORTI ACADE-
MICI QUÆ ACADEMIÆ SIVE LO-
CO PUBLICIS LECTIONIBUS DE-
STINATO ADJACET, RES HÆ CU-
RIOSÆ ET EXOTICÆ SUNT CON-
SPICUÆ.

- 1 **A**quila Chrysaetos Aldrovandi. Wil-
lugh. Ornithol. p. 27.
- 2 Anser Magellanicus Clusii, Pinguinus di-
ctus. Clus. Exot. l. v. c. 5. Wurm. Mus.
Willugh. 242.
- 3 Juglans Canadensis.
- 4 Vaicula ex cucurbitis facta, ex quibus vi-
num Palmæ potant Nigritæ.
- 5 Vespertilio Indicus. Clus. exot. l. v. c. 1.
- 6 Rostrum piscis pristis sive ferra Rondefeti.
Clus. exot. l. vi. c. 19. Araguagua Marc.
l. i. c. 10.
- 7 Concha maxima imbricata Indica.
- 8 Costa Rhinocerotis.
- 9 Cutis porci Brasiliiani Sylvestris, Tajacu
Caaiguara. Mark. l. vi. c. 7.
- 10 Frutex marinus Coralloides.
- 11 Maxilla suis Marinæ.

12 Avis

- 12 **Avis Brasiliانا**, **Anhima Brasiliensium**,
frontem & alas cornubus armata. Mark.
l. v. c. 14. Willugb. p. 202.
- 13 **Cutis equi Sylvestris Brasiliani.**
- 14 **Virga maxillæ, & penes urfi albi ex**
Groenlandia.
- 15 **Piscis Indicus Blasaert dictus.**
16. **Siliqua arboris Indicæ, Malabaris Palega**
pajaneli, Zeylonensibus Tottila dictæ.
Hort. Malab. tom. 1. p. 77.
- 17 **Manucodiata seu Paradisea avis Cluf.**
auctar. ad l. v. c. 1.
- 18 **Calceus Mirabilis Chinenfium.**
- 19 **Piscis alatus, Hirundo marina maxima**
dictus.
- 20 **Orbis Indicus muricatus seu aculeatus.**
Guamajacu Gura. Pison. l. v. c. 16.
- 21 **Instrumentum lusorium gramineum.**
- 22 **Idolum Indicum.**
- 23 **Dentes piscis Pot vocati.**
- 24 **Cornua capræ Sylvestris cornutæ Pazam**
dictæ Carz. ab Ort. l. 1. c. 45.
- 25 **Cornua capri peregrini.**
- 26 **Fungus orbicularis maximus Bovist di-**
ctus.
- 27 **Caput equi marini.**
- 28 **Ungula & pes Alciſ.**
- 29 **Faſti Danici. Wurm. de faſt. Dan.**
- 30 **Cornua Rhinocerotis.**
- 31 **Lectus portatilis Indorum Belgis Hang-**
mat. Indis Anthol dictus.

- 32 Fructus Ananas Indiæ omnes alios saporis gratia superans. Acoft. l. arom. c. 44.
- 33 Deus Hippopotami. Fab. Column.
- 34 Caput & cauda Castoris.
- 35 Scutum quo utuntur nigritæ ad ornatum & prælium.
- 36 Theca Venatoria Maurorum regni Guince
- 37 Frutex marinus elegantissimus Clusi Exot. l. vi. c. 2.
- 38 Spongia marina, Cervina cornua referens, An Alcinoi species Clusi Exot. l. vi. c. 12.
- 39 Arcus & Sagittæ Nigritarum.
- 40 Pes Avis Emeu vulgò Casarius seu Casuaris. Clus. Exot. l. v. c. 3. Bont. l. v. c. 18. Willugb. p. 104.
- 41 Piscis species Porcellus dicta. Vid. Hippol. Salvin. Histor. aquat. p. 207.
- 42 Aranea marina.
- 43 Arundo Sacharifera. Bauh. Pin. Uubæ. Tacomaree Brasil. Alfelo d'a Zuquere. Cana d'a Zuquere. Lucit. Marckg. l. i. c. 16.
- 44 Tela & Jacula Guinensium.
- 45 Animal monstrosum ex ovo gallinæ enatum.
- 46 Rostrum Onocratali seu Pelicani Aldrovandi. Willugb. p. 246. Bont. l. v. c. 15.
- 47 Piscis Triangularis Clusii Exot. l. vi. c. 27. Ostracion Aldrovandi.
- 48 Truncus Fici Indiæ Sylvestris, Janiara-

cu Pisonis, ex ejusdem munere.

- 49 Scapus Aloës Americanæ, five Caragua-
taguaca. Pisonis Hist. Natur. l. iv. c. 82.
- 50 Mambu Lusitanis, corrupte Bambu, a-
rundo arborea in Indiæ palustribus fre-
quens. Clusii Exot. l. i. c. 18. Piso. in
Mantiss. arom. c. 10. Ily. Hort. Malab.
Tom. 1. p. 25. Unaghas Zeylonens.
- 51 Mandibula & Spinæ dorsii Piscis Tiburo-
nis, vulgo Hayæ dicti. Clusii cur. p. 127.
- 52 Crocodilus, five Cayman. Bont. l. v. c. 3.
- 53 Idola ex Zaba, ex ligno five potius arbo-
ris cujusdam radice ponderosissima con-
fecta.
- 54 Caput Cervi cornubus monstrosis.
- 55 Lapis Amyanthus, five Asbestinus.
Wurm. l. i. c. 7.
- 56 Cutis Strurionis five Siluri, cujus ova fa-
le condita & in massam redacta cavea-
rium seu caveare vocatur. Hippol. Sal-
vian. p. 113. Wurm. mus. p. 274.
- 57 Cutis Animalis Ignavi dicti. Clus. auctar.
l. v. c. 16. A. f. Ignavus Priguiza. Marck-
gr. l. 6. c. 1.
- 58 Lagena Brasiliensis, ex cucurbita, opere
textili, ex sparto stramine & juncò sub-
tili varii coloris artificiose facta.
- 59 Pellis capreoli Brasiliani.
- 60 Felis alatus Indiæ Orientalis, donum D.
I. Breyni.
- 61 Simia alata s. Vespertilio volans. Bont. l. 5.

c. 16. Donum l. Breyni.

- 62 Tamandua minor Pisonis formicas edens.
Umbulu Pifo. l. vi. c. 4.
- 63 Calcei virginis Muscoviticæ.
- 64 Lacerta Indica, vulgo Leguan, dicta.
Bont. l. v. c. 14.
- 65 Armadillæ sive Tatu binæ species.
Marckgr. l. 6. c. 8.
- 66 Pharetra^o Nigritarum ex corio seu pelle
confecta, sagittis excipiendis destinata.
- 67 Tuba Japonensium.
- 68 Conchæ Indicæ Majores, Chancos dictæ.
- 69 Vulpes Indicus.
- 70 Serpens Indiæ Occidentalis gradiendo
cauda, crepitans, Boicininga. Pison. l. 3.
Boicinininga. Boitininga. Boiquira. Bra-
siliens. Ayug. Tapuyis casca vela Lusit.
Marckg. l. vi. c. 14.
- 71 Ova Struthiocameli. Willugb. p. 104.
- 72 Draco factitius.
- 73 Cutis putatitia Virginis marinæ.
- 74 Cutis alcis portio.
- 75 Lupus marinus.
- 76 Cutis lacertæ cujusdam generis s. Croco-
dili terrestris Bonti. l. v. c. 4. Leguan
Lusit. Talaghoja Zinghal.
- 77 Hippopothamus ex bonæ spei Promonto-
rio. Fab. Column. obs. Aquat. & Terrest.
c. 15. Donum Amplissimi Consulis D.
Brouwer.
- 78 Folium Palmæ Indicæ nuciferæ, Zin-
gha-

ghalensibus Tala f. Talapeta dictæ, quo
Indi utuntur loco umbraculi.

- 79 Dens Elephantis.
- 80 Lacertus Indicus squamosus, qui Tal-
parum more terram evertit, & non nisi
formicis vescitur. Clus. auct. l. v. c. 21.
Diabolus de Tajoan. Bont. l. v. c. 8. Lu-
sit. Bidscho vergoniozo, id est Animal
verecundum f. pudibundum.
- 81 Fructus repens novi orbis Cipo dictus.
- 82 Cassia fistula major & minor. Conna. Hort.
Malab. Tom. 1. p. 22.
- 83 Cochlearia quibus Nigritæ vinum Palmi-
tes mundant.
- 84 Nummus Africanus Regionis Acheræ.
- 85 Pellis Trigridis Bont. l. v. c. 2.
- 86 Os auditus Elephantis.
- 87 Instrumentum Bellicum Brasilianum.
- 88 Caligæ cum calceis, ex Regno Iapan.
- 89 Caput piscis naso aquam in altum ele-
vans.
- 90 Palatium Muscoviticum ex folis trabibus
conjunctis constans.
- 91 Lingua Serpentis Indici maximi.
- 92 Cucurbitæ peregrinæ.
- 93 Rhinoceros juvenulus. Bont. l. v. c. 1.
Donum Ampliss. D. Director. Ind., O-
rient.
- 94 Halex mirabilis.
- 95 Serpentum Brasiliensium variæ exuviæ.
Dona Celeberrimi Pisonis.

- 96 Fructus novi orbis Pindoras dictus.
- 97 Silurus Æliani Gesneri. Glanis Aristotelis. Schonf. Ichthyol. pag. 69.
- 98 Ova testudinum.
- 99 Pes canis marini ex Gronlandia.
- 100 Fructus Pini peregrinæ.
- 101 Fructus exoticus continens nucleum fluctuantem.
- 102 Delphinus. Bont. l. v. c. 9.
- 103 Navicula ex corio confecta, ex freto Davidis. Donum D. Doude.
- 104 Anas Scotica, quam in Arboribus nasci fabulantur.
- 105 Caput Leonis marini s. Walrus.
- 106 Nartæ Finnorum, quibus baculo oblongo cum cuspidе suffulti celeriter per nives iter conficiunt, Wurm. Mus. p. 373.
- 107 Genitalia Balænarum.
- 108 Vulpes Indica Jackhals dicta. Hotambæja. Zinghal.
- 109 Testudinum Indicarum variæ species.
- 110 Tamandua major. formicas edens.
- 111 Navicula Indica.
- 112 Piscis Indicus Pagæi dictus.
- 113 Nux palmæ Indicæ. Cocos. Hot. Malab. Tom. i. p. 1.
- 114 Fructus Brasiliensis Zapucajo dictus. Bont. l. iv. c. 13.
- 115 Os gigantis.
- 116 Os hominis.

- 117 Caput Lupi.
 118 Nummus Papyraceus, obsidionis Leidenfis.
 119 Flabellum Indicum, quo Indi utuntur ad ventulum faciendum. ex folio juniore palmæ nuciferæ Talaghæ dictæ confectum. Vide Cluffii Exot. l. iv. c. 13.
 120 Arundinis Japonicæ radices. Donum D. Adriani Schepers.
 121 Cutis canis Sylvestris.
 122 Sceletum humanum.

Theca, in quâ affervantur variæ aves indigenæ & Exoticæ, aliaque rariora.

1. **H**istris Brasiliiana Cuandu dicta. Ourico cachiero. Lufit. vid. Markg. l. vi. c. 9. Bont. l. v. c. 2.
- 2 Quati mundi ex Brasilia.
- 3 Viverra Indica. Quil & Quirpele dicta. Garz. ab Ort. Arom. Hist. lib. 1. c. 44. Animal Serpentium omnibus generibus inimiciffimum, cum quibus præliatur, nec eos dimittit, donec occiderit.
- 4 Sciurus Zeylanicus pilis in dorso nigris, Rukka ja dictus.
- 5 Idem pilis in dorso griseis.
- 6 Felis Sylvestris Zeylanica Zibethica. Animal Zibethicum mas Fab. Colum. Joh. Fabr. animad. in Rech. p. 580.
- 7 Cercopithecus Brasiliensis. Marckgr. lib. VI. C. 5.

- 8 *Simia alba*, seu in canis pilis, barbâ nigra
promissa ex Zeylona. Elawanduru. Zey-
lonens.
- 9 *Serpens Indicus coronatus*, diademate f.
conspicillo insignitus, Lusitanis Cobras
de Capello dictus. de quo vid' Garz. ab
Ort: l. e. c. 44.
- 10 *Chamaeleon Hispanicus*. Wurm. Mus.
p. 315.
- 11 *Crododilus terrestris* ex Ægypto.
- 12 *Echinus terrestris*. Wurm. Mus. p. 334.
- 13 *Sciurus Europæus*. Gafn. Aldrov.
- 14 *Canis domestici singularis species* ex ute-
ro excisi.
- 15 *Pullus Gallinaceus monstrosus* quater-
nûm pedum, totidemque alarum.
- 16 *Procellus marinus Zeylanicus*, undique
miniatis lineolis notatus.
- 17 *Pisciculus Cornutus*. Ican Setang dictus
Bont. lib. 1. c. 26.
- 18 *Pfittacus maximus* alter Aldrov. Wil-
lugh. Ornithol p 73 Cockatoon.
- 19 *Idem diversicolor* Macao dictus, Wil-
lugh. Ornithol. p. 73.
- 20 *Pfittacus viridis* alarum costâ suprenâ ru-
bente. Aldrov. Willugh. Ornithol. p.
74.
- 21 *Larus maximus ex albo & cinereo* varius
Willugh. p. 262.
- 22 *Idem minor ex albo & nigro* varius.
- 23 *Larus cinereus minimus*.

24 Mer-

- 24 *Mergus cirratus fuscus*. Serula. *Anas longirostra* Gesn. Aldrov. Willugb. p. 255.
- 25 *Larus griseus major*, *Ganetta Cornubiensium*. Willugb. p. 265.
- 26 *Anas platyrynchos* Aldrov. *Clangula* Gesn. *Quattro occlty*. Willugb. p. 282.
- 27 *Recurvi rostra*. *Avosetta Italarum*. Willugb. p. 240.
- 28 *Guaranna Brasiliensium* Marckgr. *Rusticula aquatica Brasiliensis*. Willugb. p. 215.
- 29 *Ardea cinerea major*. Willugb. p. 203.
- 30 *Otus sive Noctua aurita*. Willugb. p. 64.
- 31 *Ulula* Aldrov. Gesn. Willugb. *ibid*.
- 32 *Falco Gentilis* f. *Nobilis dictus*. Willugb. p. 46.
33. *Accipiter Palumbarius*. Willugb. p. 51.
- 34 *Milvus vulgaris*, *caudâ forcipatâ*. Willugb. p. 46.
- 35 *Falco Germanicus*. Aldrov. Willugb. p. 46.
- 36 *Corvus*. Willugb. p. 82.
- 37 *Cornix cinerea*. Willugb. *ibid*.
- 38 *Gallina Africana*. Willugb. Tab. 27.
- 39 *A vicularum variæ species* v. g. *Turdus*. *Alauda*. *Merula*. *Luscinia*. *Ruticilla*. *Motacilla*. *Rubecula*. *Rubicilla*. *Carduelis*. *Halcyon*. &c.
40. *Perdicum variæ species*.
- 41 *Manucodiata*. Wurm. Mus. p. 294.
- 42 *Nidus hirundinum* Bont. l. v. c. 13. quem

ex

- ex spuma maris collectum in Regno
Cormandel & Malabar scopulis affigunt
aviculæ, quique in jusculo solutus apud
Sinenses habetur in deliciis.
- 43 Portio radicis Arboris Cinamomi, ex qua
Camphora.
- 44 Patera ex Cinamomo.
- 45 Libellus Medicus linguâ Zinghalensi
conscriptus.
- 46 Calendarium Chinense.
- 47 Calceamenta Lapponica.
- 48 Calceamenta Malabarica, quibus Ma-
gnates utuntur.

JAM DE ANATOMIA : quæ quoniam TOT
RARIS CIMELIIS TAM VETUSTIS QUAM NE-
OTERICIS REFERTA EST, UT QUIDQUID RA-
RUM VIDET TUM ORIENS TUM ETIAM OCCI-
DENS IN SINU SUO COMPLECTITUR, tui gra-
tia Candide lector, non catalogum solum
eorum, sed & inscriptiones ad parietes quas
notavi Præcipuas, & illustrationes ad singu-
las Daphulas maximi momenti, (contempla-
tione tua sane dignissimas) multo labore,
quamvis & delicio, collectas, typis commisi;
Hanc igitur methodum observare decrevi:
primò Inscriptiones, & postea ipsa Cimelia
cum Illustrationibus eorundem tibi tradere.

Inscriptiones vel in aditu ad Theatrum, vel
in ambitu ejus, sunt legendæ, eoque vel in-
feriori vel Superiori.

IN ADITU AD THEATRUM.

Ο ΘΕΟΣ,

Dum nigris ægrum prope mors circumvolat alis,
 Funestamque aciem jam fera jamque parat.
 Tum mi promissis beat & domus omnis adorat,
 Tum vocat immensum me venerata Deum.

ἄστυ θεῶν χεῖρ.

Paulum ubi convaluit, Paulum de Numine nostro
 Cessit, & in nostris auribus ista sonant:
 Tu cœlo nobis demissus es Angelus alto,
 Præmia quæ vestri & quanta laboris erunt?

ΙΑΤΡΟΣ ΠΟΛΛΩΝ ΑΝΤΑΖΙΟΣ ΑΛΛΩΝ.

Jamque Machaonia magis & magis arte levatus,
 Cum sedet ante focum progrediturve Tripes,
 O homo non frustra tantos subiisse labores
 Nosces, quod restat tu modo tolle malum.

ΤΡΙΠΙΣ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΗΓΗ ΑΝΤΙΣΩΣΤΡΩΝ.

Ast ego si penitus jam sanum præmia poscam
 Ille deus pridem mox Cacodæmon ero.
 Cautior exemplo tundum dolet accipe nostro,
 Qui medicæ exerces gnaviter artis opus.